

**50
PLUS**

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

SYMPOSIUM

20 SEPTEMBER 2025

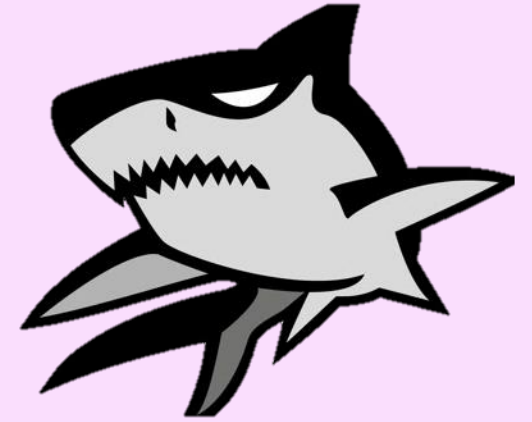

- 10.00 uur Opening. (Voorzitter WI).
- 10.10 uur Speech Martin van Rooijen.
- 10.30 uur Hoe ouderen benadeeld worden. Presentatie Wilma Berkhout.
- 11.15 uur Koffiebreak.
- 11.45 uur Paneldiscussie met Martin van Rooyen, Wilma Berkhout en Martine Baay.
- 12.15 uur Lunch.
- 13.15 uur Presentatie onderzoek Maurice de Hond.
- 13.45 uur Aanvullend Verian onderzoek AOW (Alfons Leerkes).
- 14.00 uur Speech Jan Struijs, lijsttrekker 50PLUS.
- 14.45 uur Slotwoord. (Voorzitter WI).
- 15.00 uur Afsluitende borrel.

Martin van Rooijen

**De bedreigingen
voor ons robuuste
driepijlerpensioenstelsel**

Het verhaal van ouderen als pinautomaat van Nederland?

Over de AOW

**Over de koopkracht van het
aanvullend pensioen**

**Over de private besparingen als
gevolg van box 3 maatregelen**

AOW

1. De ombuigingslijst van 2025
2. AOW wordt als bijstand
3. Fiscalisering

AOW 1. De ombuigingslijst

Bedragen in miljoenen euro's (- = saldoverbeterend)

AOW	2026	2027	2028	2029	2030	Struc.	Struc. in
51 Adres als uitgangspunt nemen in de AOW				-6	-17	-290	2049
52 AOW: dubbele AHK uit referentieminimumloon			-286	-687	-1.078	-7.792	2048
53 AOW: eenmalig één jaar niet indexeren			-1.570			0	2029
54 Individualiseren van de AOW: alleenstaanden-AOW naar 50 procent van referentieminimumloon				-210	-642	-11.273	2049
55 Verhogen AOW- en pensioenleeftijd: 1 jaar hoger		2				-2.241	2060
56 AOW- en pensioenleeftijd: 1-op-1 koppeling aan levensverwachting		2				-2.782	2060
57 Verlagen AOW-uitkering met 10%			5	-1.166	-2.395	-6.401	2033
58 Afschaffen vakantietoeslag AOW			2	-356	-727	-4.144	2038
59 Vakantietoeslag AOW bij overlijden afschaffen			-33	-78	-75	-75	2030
60 Afschaffen overlijdensuitkering AOW		5	-203	-229	-232	-236	2031
61 Verhogen AOW leeftijd naar 66 jaar (Caribisch Nederland)				1	-6	-6	2030
62 Afschaffen keuze duurzaam gescheiden leven			-4	-10	-11	-11	2035

AOW 1. De ombuigingslijst

Nr 54 van de Ombuigingslijst:
afschaffen alleenstaande AOW.

AOW per maand per i juli 2025.

Alleenstaande bruto	Met loonheffingskorting netto	Zonder loonheffingskorting netto
1.612,44	1.527,63	1.238,96
Samenwonend/gehuwd		
1.103,97	1.045,91	848,41
	-481,71	-390,55

AOW

2. AOW wordt als bijstand

- Dat betekent dat u alleen AOW=bijstand krijgt als u geen andere middelen als een aanvullend pensioen, overwaarde in uw woning of spaargeld boven een bepaald bedrag van ongeveer 7000 euro hebt
- Daarnaast heeft het ernstige gevolgen voor het aanvullend pensioen dat u via de werkgever opbouwt of heeft opgebouwd.

AOW

2. AOW wordt als bijstand

- AOW plus aanvullend pensioen levert 70 % van het middelloon. Dat is lang niet meer zo als gevolg van 15 jaar koopkrachtverlies door de rekenrente. Je mag blij zijn als dat nu 50 % is.
- Over je salaris minus het AOW-deel wordt pas het pensioen opgebouwd.

voorbeeld:

Salaris 45.000

Over 15.000 bouw je AOW op.
Dit heet de “AOW-franchise”

Dan over 30.000

pensioenpremie voor de
opbouw aanvullend pensioen.

AOW 2. AOW wordt als bijstand

Doel =

70 -80 %

Van het
middelloon

Zelf sparen

Premie 20-25 % over pensioengevend salaris. Dat is salaris minus AOW-franchise

AOW-premie in de eerste belastingschijf, 17,9 % max 6880 euro

AOW 3. Fiscalisering

NOS Nieuws * woensdag 16 juli, 06:31

AOW voor het eerst voor meer dan de helft betaald met belastinggeld

Meer dan de helft van de AOW-uitkeringen is het afgelopen jaar betaald met belastinggeld. Dat komt doordat premie-inkomsten de uitkering van de Algemene Ouderdomswet (AOW) steeds minder kunnen dekken, blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Mensen die in Nederland een inkomen hebben, betalen premies voor onder meer de AOW-uitkering aan gepensioneerden. De hoogte van die uitkering hangt af van of iemand alleenstaand is of samenwoont en hoe lang iemand in Nederland heeft gewoond. Wie een deel van zijn werkzame leven in het buitenland heeft doorgebracht, krijgt een lagere uitkering.

Vergrijzing

Tot het jaar 2000 konden de AOW-uitkeringen nog volledig gedekt worden door de geïnde premies, maar sinds 2000 stijgen de inkomsten veel langzamer dan de uitgaven. De premie-inkomsten stegen sindsdien met 14 procent, terwijl de uitgaven aan de AOW toenamen met 172 procent.

Leugen 1

“De belangrijkste oorzaak voor die toename is de vergrijzing”, zegt Peter Hein van Mulligen, hoofdeconoom bij het CBS. “Er zijn steeds meer mensen die een AOW-uitkering ontvangen, en die mensen worden ook steeds ouder. Daarnaast is de AOW-uitkering ook verhoogd, mede door de verhoging van het minimumloon. De premies kunnen dat tempo niet bijbenen.”

Financieel bijspringen

Doordat de inkomsten uit premies niet meer toereikend zijn, moet de overheid al decennia financieel bijspringen met belastinggeld. Dat ging in 2001 nog om 0,7 miljard euro, zo’n 4 procent van de totale AOW-kosten. Inmiddels is dit toegenomen tot 28,5 miljard euro in 2024, waarmee het bijna 55 procent van de totale AOW-uitgaven betreft.

Leugen 2

“Linksom of rechtsom moeten die AOW-uitkeringen betaald worden”, legt van Mulligen uit. “We zien dat de AOW-kosten een steeds groter beslag leggen op de overheidsuitgaven.”

Leugen 1

De vergrijzing is de oorzaak dat er minder premies binnenkomen

Leugen 2

De uitgaven zijn niet langer betaalbaar

AOW 3. Fiscalisering

Waarom zou de AOW op de schop moeten? Onzin, vindt Wilma

De overheid constateert dat het door de vergrijzing onvermijdelijk is geworden dat de AOW versoberd, gekort, of afgeschaft moet worden. Regelrechte onzin, vindt voormalig belastinginspecteur Wilma Berkhout.

Deze stelling poneert de NRC van zaterdag 19 juli 2025: 'De uitkering moet voor het eerst voor méér dan de helft gefinancierd worden uit de algemene belastingmiddelen, zoals de uit de opbrengst van inkomstenbelasting en BTW'. Maar dat is een vals frame. Het klopt niet.

De financiering wel, maar de oorzaak dat door de vergrijzing er te weinig premie binnenkomt, klopt niet.

Klakkeloos

Ambtenaren van het ministerie van financiën zetten in hun rapporten alle mogelijke ingrepen om dat voor elkaar te krijgen en verschillende media nemen het klakkeloos en kritiekloos over. Ze willen het publiek laten geloven dat het door de vergrijzing onvermijdelijk is dat de AOW, versoberd, gekort, of afgeschaft moet worden. En dát is regelrechte onzin.

De premies AOW worden uitgebreid door de hoge algemene heffingskorting en arbeidskorting ten koste te laten gaan van de eerste belastingstijf. Het grootste deel van de heffing van 35,82 % bestaat uit AOW-premie en slechts voor 1/5 deel uit inkomstenbelasting. Met andere woorden: de heffingskortingen van werkenden gaan vooral ten koste van de AOW-premie. Daarom komt er minder premie binnen.

GASTSCHRIJVER

Wilma Berkhout komt uit Helmond en is voormalig belastinginspecteur en voorzitter van de Ledenraad van de Nederlandse Bond voor Pensioenbelangen.

BEELD: GETTY IMAGES

Professor Harrie Verbon, emeritus hoogleraar Openbare Financiën van de universiteit van Tilburg, heeft veel gepubliceerd over de AOW en laat in publicaties zien dat de AOW heel houdbaar is en de AOW-leeftijd eigenlijk onnodig is verhoogd.

De politiek wil al jaren af van 'verzorgingsstaatkosten' en het geld anders besteden. Kijk naar 2011 toen het parlement in de Eerste Kamer een klap gaf op het AOW-Spaarfonds van 50 miljard om het toe te voegen aan de algemene belastingmiddelen.

Quote: 'Dit wetsvoorstel heft het

Spaarfonds AOW op. Doel van het Spaarfonds AOW was om de verwachte piek in de AOW-uitgaven op te kunnen vangen en daarvoor een zo stevig mogelijke financiële basis te creëren. Storting in het Spaarfonds AOW ten behoeve van zichtbare aflossing van de Staatsschuld zou dan, samen met de andere rijksbijdragen toereikend zijn om vanaf 2020 de piek in de AOW-uitgaven op te vangen.

In het kader van de discussie over de lange termijn houdbaarheid van de overheidsfinanciën zijn voorstellen gedaan om de AOW ook voor de toekomst

zeker te stellen, onder meer door middel van verhoging van de AOW-leeftijd en aanpassing van het Witteveen-kader (fiscale behandeling van aanvallende pensioenen). Deze benadering geeft volgens het kabinet nieuwe handvatten voor het beleid gericht op zekerheden voor de AOW in de toekomst en maakt het mogelijk het spaarfonds AOW op te heffen.'

Glad ijs

Dat bent u vast allemaal vergeten - inclusief de journalisten - en nu komt simpel de volgende stap om de AOW af te breken met de framing dat de premies niet genoeg zouden zijn. De politieke partij die dit nastreeft, begeeft zich op glad ijs. Want als je de mensen eerlijk voorlicht dat je politiek het geld anders wilt uitgeven (denk nu aan defensie), omdat het een keuze is, en het in principe gewoon mogelijk blijft om de AOW

De politiek wil het geld al jaren anders besteden

te handhaven, verliest die partij stemmen. Dus houden ze u voor de gek.

Gedaald

Als percentage van het BNP zijn de AOW-uitgaven zelfs gedaald en ze blijven heel betaalbaar of het nou uit een gelabelde AOW-premie komt als onderdeel van de algemene middelen of uit alle algemene middelen inclusief de AOW. Dat is lood om oud ijzer en dat is de 'ballerje ballerje'-truc die ze toepassen.

Ze presenteren korten of afbreken van de AOW als een onvermijdelijkheid, terwijl het dat niet is. Dat is nu dé grote schande in de politiek.

Ingrijpen in de AOW maakt mensen kwaad en is ook helemaal niet nodig

Beeld: tweedekamer.nl

Door Harrie Verbon

5 augustus 2025

Geplaatst in AOWCPBTopambtenaren

Deel dit artikel:

Geregeld ontstaat er discussie over de zogenaamde onbetaalbaarheid van de AOW. De reden is de vergrijzing, de (relatieve) toename van het aantal ouderen. Daardoor verwacht men dat de AOW-uitgaven een steeds grotere last voor de overheidsuitgaven gaan vormen. Een paar weken geleden kwam bijvoorbeeld de zogeheten Studiegroep Begrotingsruimte met een dramatisch verhaal over de stijging van de AOW-uitgaven. Ingrijpen zou nodig zijn volgens de studiegroep omdat anders elders de overheidsbegroting zal moeten worden aangepast.

AOW 3. Fiscalisering

De **AOW-gerechtigde** betaalt **6367 euro** per jaar oftewel **530 euro** per maand meer dan de werkende bij een **modaal** inkomen.

AOW-er met aanvullend pensioen

AOW	€20.362,00
Pensioen inkomen	€22.709,00
	€43.071,00

Inkomstenbelasting

1e schijf 35,82% over €38.441	AOW 6879 en de rest 6800	€ 13.759,00
2e schijf 37,48% over €4660		€ 1.746,00
		€ 15.505,00

af: heffingskortingen

algemene heffingskorting voor AOW-er	€ 1.071,00
ouderenkorting	€ 2.035,00
alleenstaande ouderenkorting	€ 531,00

heffingskorting **€ 3.637,00**

Per saldo
inkomstenbelasting
en premies
volksverzekeringen **€ 11.868,00**

ZWV-premie 5,26 % **€ 2.266,00**

€ 14.134,00

Netto inkomen **€ 28.937,00**

Werkende

Salaris **€ 43.071,00**

Inkomstenbelasting

1e schijf 35,82% over €38.441	AOW 6879 en de rest 6800	€ 13.759,00
2e schijf 37,48% over €4660		€ 1.746,00
		€ 15.505,00

af: heffingskortingen

algemene heffingskorting voor werkende	€ 2.138,00
arbeidskorting	€ 5.599,00

heffingskorting **€ 7.737,00**

Per saldo
inkomstenbelasting en
premie
volksverzekeringen **€ 7.768,00**

ZWV-premie door
werkgever betaald **€ 0,00**

€ 6.838,00

Netto inkomen **€ 35.303,00**

Over de AOW

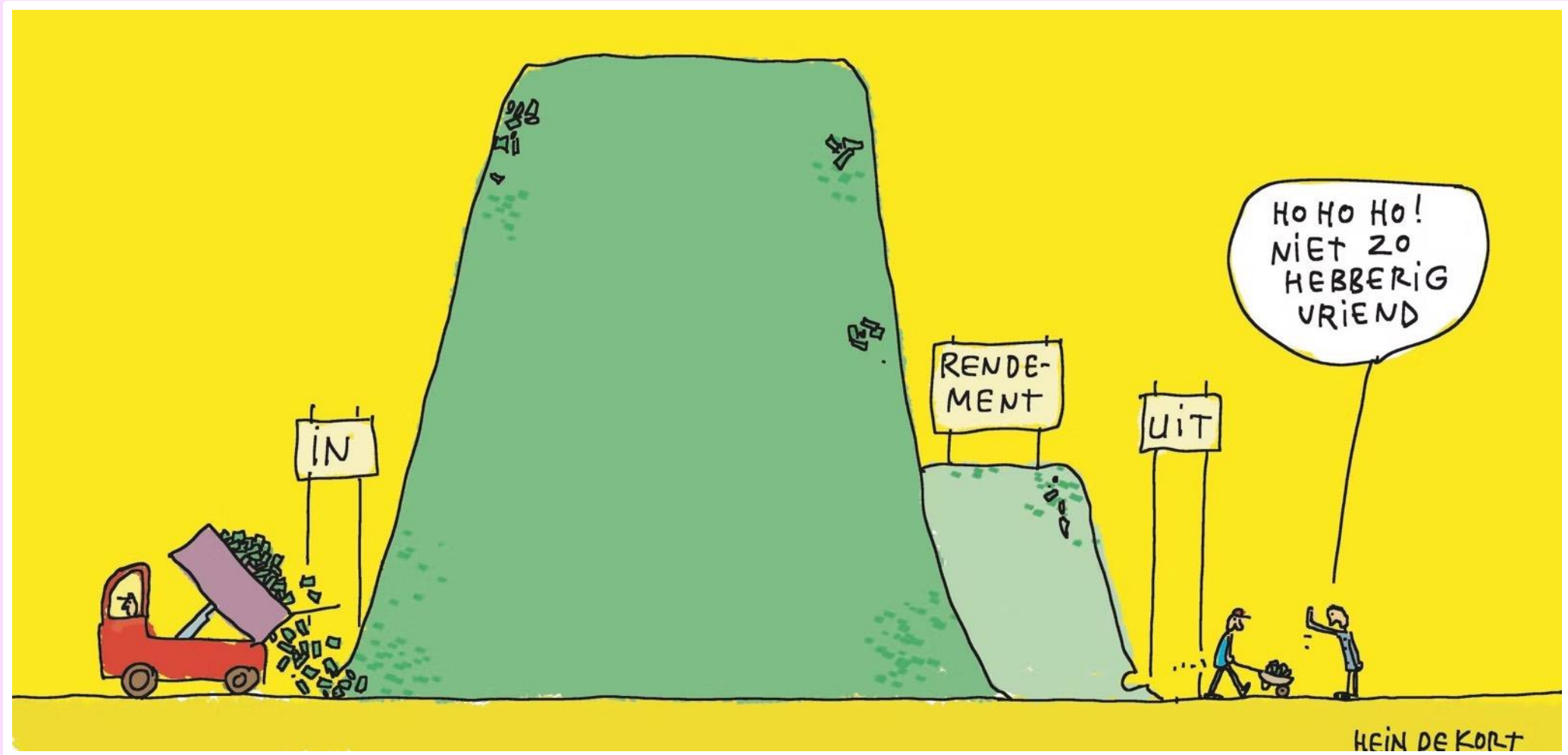
**Over de koopkracht van het
aanvullend pensioen**

**Over de private besparingen als
gevolg van box 3 maatregelen**

Het aanvullend pensioen

- Met de Wet toekomst pensioenen wordt het aanvullend pensioen fundamenteel anders. VOOR iedereen. Ook voor al gepensioneerden.
- Het oude stelsel: een min of meer vaste uitkering, waarop geïndexeerd kon worden tot max de inflatie en hooguit als uiterste middel gekort kon worden
- De Wtp geeft een jaarlijkse onzekere uitkering gebaseerd op (nog steeds) de rente en op de resultaten van de beurzen. Vaststaat de compensatie voor inflatie niet gaat lukken en dat plussen en minnen veel groter kunnen zijn.

Het aanvullend pensioen

Het aanvullend pensioen

100 euro is kostprijs inclusief
verwacht rendement (2,7 %)

Op het moment dat de premie in het
fonds komt, heb je tekort, vanwege de
rekenrente voor de verplichtingen (0,5 %)

Het aanvullend pensioen

Karaktermoord op het pensioenfonds

▲ Klaas Knot (l), president van De Nederlandsche Bank, geeft uitleg aan kamerlid Pieter Omtzigt tijdens een commissievergadering van de Tweede Kamer. FOTO:ANP

Foute modellen basis bij pensioenbeleid

Modellen bepalen alles in Nederland en die kloppen volgens kamerlid Pieter Omtzigt meestal niet. Dat geldt ook voor het concept van de Wet toekomst pensioenen.

Wilma Berkhout
Stiphout

In het model van de Pensioenwet van 2007 en de daarbij behorende rekenregels konden in werkelijkheid de pensioenvermogens tot een duizelingwekkende hoogte van 2000 miljard stijgen. Toch werd er niet geïndexeerd en zelfs gekort, waardoor gepensioneerden in hun uitkering en werkenden in hun pensioenopbouw zo'n 30 procent inflatieachterstand opliepen. Sinds de jaren 50 wordt er méér aan premies betaald dan aan pensioenuitkeringen uitgekeerd. Nu is dat 40 miljard aan premies en 35 miljard aan uitkeringen.

Waarom hebben we dan een kapitaaldekkingstelsel en sparen we ons suf? Die 'pot' groeit alleen maar. Vanwege het gekozen model moest de (dalende) rente afgedekt worden door de pensioenfondsen om binnen het model de dektingsgraad op peil te houden. Banken varen daar wel bij, want bij hen moesten zogenaamde rentederivaten gekocht worden. Nu de rente is gaan stijgen moeten de pensioenfondsen grote bedragen betalen aan die banken.

Dáárom is het pensioenvermogen veel méér gedaald dan de verliezen op de beurs: van 2000 naar 1500 miljard. Ruim 300 miljard ging naar de banken. 1500 miljard is nog steeds een duizelingwekkend bedrag. Bovendien wordt het vermogen niet aangestoot door de pensioenuitkeringen, want die worden dus volledig gedekt door de pensioenfondsen ineen wel indexeren vanwege het gekozen model, want de rente stijgt. Op 25 november kondigde het ABP een indexatie af van 11,96 procent.

We doen alsof ons pensioen een financieel product is, te verhandelen op een pensioenmarkt

We zijn de afgelopen vijftien jaar volgestopt met frames door regeringen, DNB, de pensioensector en de veel geld aan uw pensioen verdienende pensioenindustrie. Maar mensen snappen het niet omdat zij de werkelijkheid zien, dat grote pensioenvermogen.

In Nederland hanteert men echter dit model: een pensioen is een financieel product en we doen net of het verhandelbaar kan worden op een markt voor pensioenen. Dus moet het pensioenfonds, net als een commerciële verzekeringsmaatschappij die failliet kan gaan (een pensioen-

fonds kan niet failliet) elk jaar op 31 december doen alsof het moet liquideren en al zijn activa ineens moet verkopen tegen liquidatiewaarde om dan in één klap net te doen alsof al zijn pensioenverplichtingen van de komende pakweg veertig jaar op 31 december van het lopende jaar uitbetaald moeten worden. Een onzinnige stapeling van ficties. Als enige in de wereld kiest DNB dus voor een dekkingzekerheid van alle pensioenen voor nu en in de toekomst gebaseerd op... een waandeel! Er is dus meer dan geld genoeg voor pensioenen van oud en jong en toekomstige generaties. U wordt met een model voor de gek gehouden.

Als 'oplossing' wordt er een model gemaakt dat nog veel meer ficties bevat waardoor uw pensioen jaarlijks gaat schommelen op de marktrente én de beurs. Maar dat is pure science fiction.

Wanneer prikt onze Tweede Kamer in navolging van kamerleden Pieter Omtzigt, Bart van Kent en Leon de Jong het oude én het nieuwe pensioenmodel van DNB en de regering door? Wanneer worden wij (werknemers en gepensioneerden) behandeld volgens een nuchtere en gunstige pensioenwerkelijkheid die in Nederland gewoon bestaat omdat we zoveel voor ons pensioen gespaard hebben? Laat anderen er niet met de winsten die u toebehoren vandoor gaan.

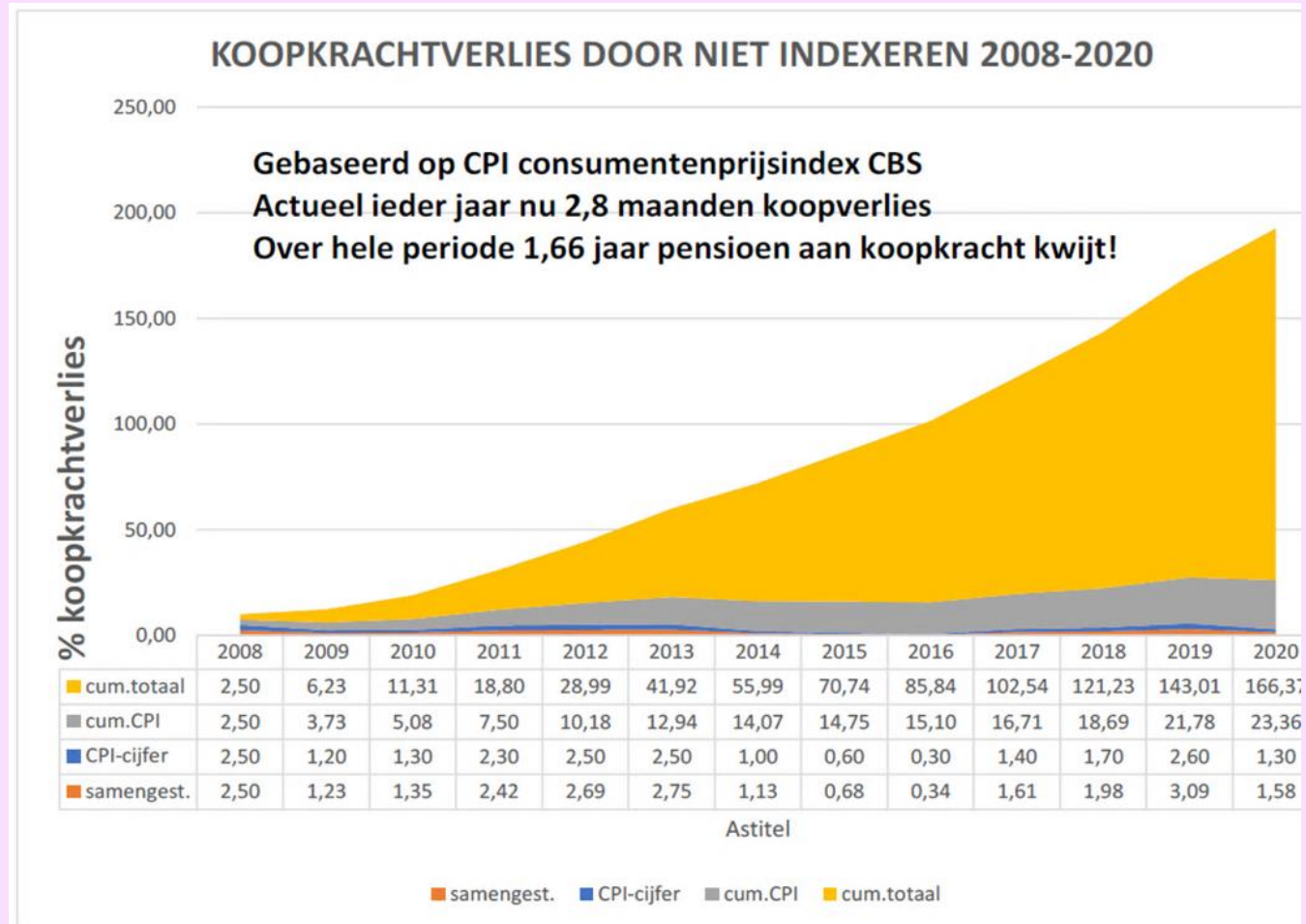
■ Wilma Berkhout uit Stiphout is voormalig belastinginspecteur en voorzitter van De Lederraad van de Nederlandse Bond voor Pensioenbelangen.

Het aanvullend pensioen

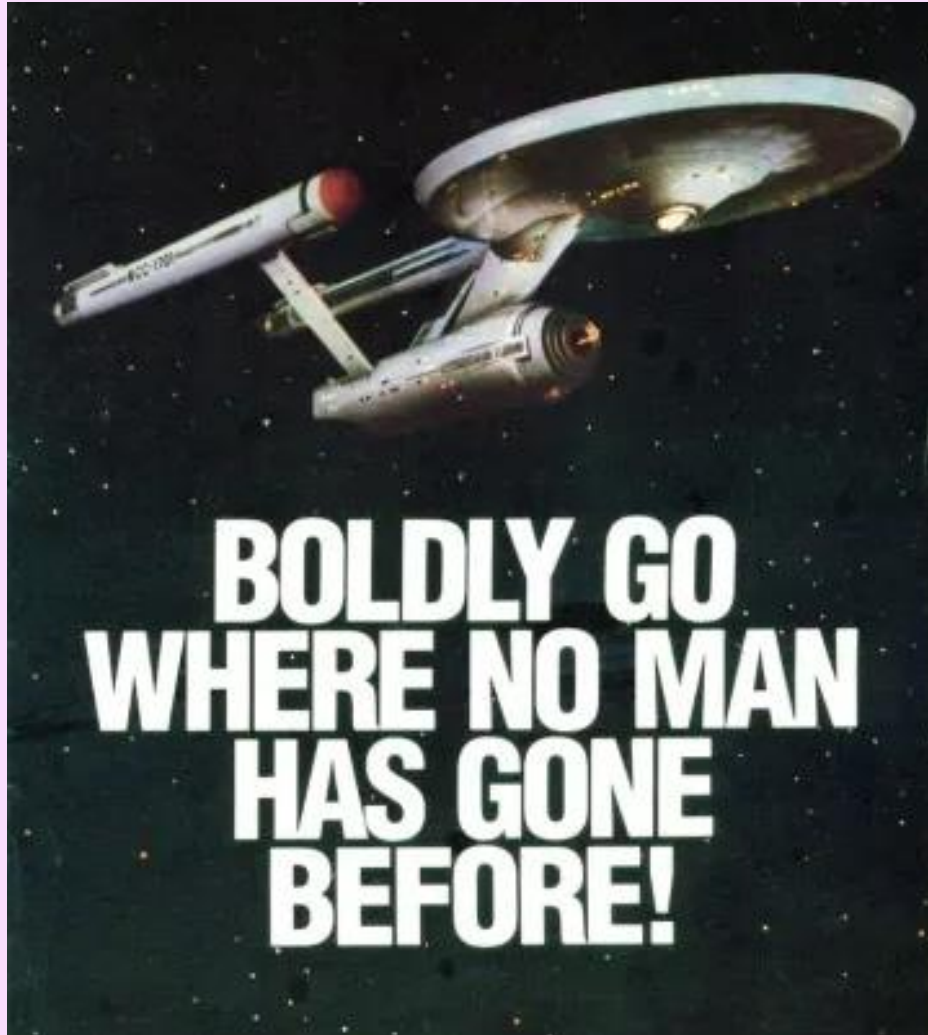
**“Het is de
rekenrente
stupid.”**

Het aanvullend pensioen

Zonder de variabele rekenrente de tijdelijke premiedemping en de indexatie blokkade zouden de pensioenen de afgelopen jaren doorgaans wel geïndexeerd zijn.

Het aanvullend pensioen

**De Wet toekomst
pensioenen
van 2023**

Het aanvullend pensioen

De Wet toekomst pensioenen,

Een Special Purpose Vehicle (Vessel)

In de Wet toekomst pensioenen (Wtp) zijn de bepalingen die het schrappen van het individueel bezwaarrecht, zoals vastgelegd in **artikel 20 en artikel 83 van de Pensioenwet**, regelen, opgenomen in de artikelen 150l en 150m van de Pensioenwet.

Artikel 150l en 150m Pensioenwet.

Artikel 150l introduceert het standaard invaarpad, waarbij pensioenfondsen de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten collectief kunnen overdragen naar de nieuwe pensioenregeling.

Artikel 150m beschrijft de procedure voor deze interne collectieve waardeoverdracht.

In het vijfde lid van artikel 150l wordt expliciet vermeld dat het individueel bezwaarrecht, zoals eerder vastgelegd in artikel 83 van de Pensioenwet, tijdelijk buiten werking wordt gesteld tijdens deze transitie

Het aanvullend pensioen

Fundament van de rechtstaat is

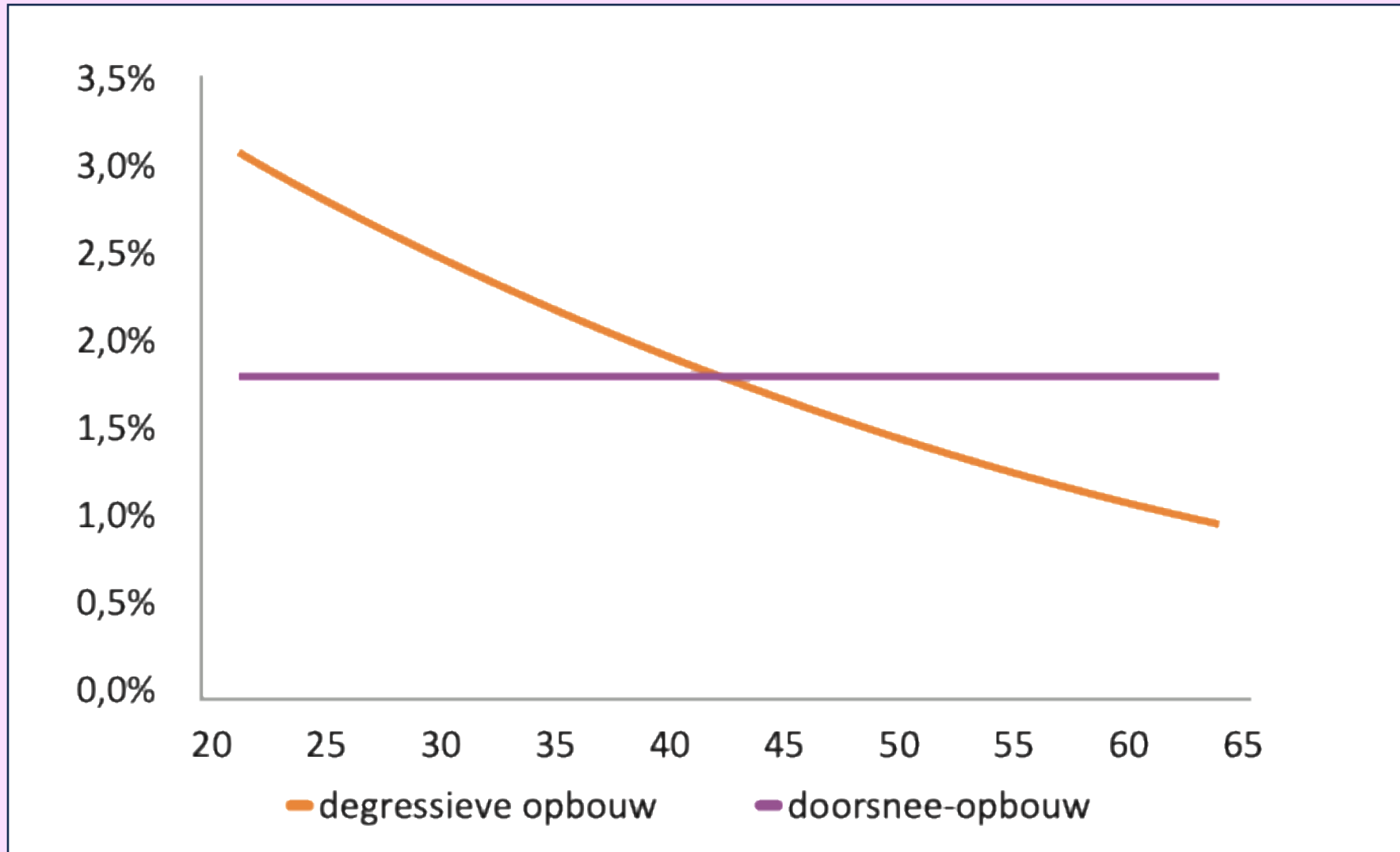
1. Bescherming van eigendom

(Grondwet en EVRM, eerste protocol artikel 1)

2. Contractrecht

(artikel 17 Grondwet en artikel 6 EVRM én artikel 1 van de Pensioenwet)

Het aanvullend pensioen

Het aanvullend pensioen

Het aanvullend pensioen

INVAREN

Het aanvullend pensioen

Stap beschermd met futures de dekkinggraad van kring Holland Casino

Rien Meijer 16 mei 2025

 [Laat een reactie achter](#)

Om de dekkinggraad van pensioenkring Holland Casino te beschermen, heeft apf Stap van begin april tot het invaarmoment op 1 mei een futurespositie ingenomen ter grootte van en tegengesteld aan de aandelenportefeuille.

Het aanvullend pensioen

De invaarbonus is een term die veelvuldig in de media wordt gebruikt om de positieve effecten van het invaren te benadrukken. Deze term komt niet in de Wet toekomst pensioenen voor. Ook ontbreekt de invaarbonus in de parlementaire behandeling. De invaarbonus wekt aan de deelnemer de suggestie dat het gaat om een daadwerkelijke bonus. Wij vinden de term invaarbonus enigszins misleidend. De invaarbonus heeft namelijk niet de kenmerken van een bonus. Bovendien kan er in sommige gevallen zelfs sprake zijn van een invaarverlies. Dit artikel gaat verder in op het begrip “invaarbonus” en doet voorstellen om in de toekomst een ons inziens betere term te gebruiken.

De invaarbonus is geen bonus

ACHTERGROND

De Wet Toekomst Pensioenen (Wtp) introduceert een fundamentele hervorming van het Nederlandse pensioenstelsel. Een van de belangrijkste veranderingen is de overgang van de tot op heden gangbare uitkeringsovereenkomsten bij bedrijfspensioenfondsen naar premieovereenkomsten. Daarbij worden de bestaande pensioenaanspraken omgezet naar ‘persoonlijke’ pensioenvermogens. Dit omzettingsproces staat bekend als ‘invaren’. Invaren is

WAT IS EEN INVAARBONUS?

Er is geen officiële definitie van de term invaarbonus. De term komt ook niet voor in de parlementaire behandeling. Onzes inziens wordt bedoeld dat een invaarbonus ontstaat wanneer een deelnemer op het moment van invaren in het nieuwe stelsel een hogere pensioenverwachting krijgt dan in het oude stelsel. Dat de beoogde pensioenaanspraak in de toekomst hoger kan worden heeft te maken met andere herverdelingseffecten binnen het

Publicatie: ‘De invaarbonus is geen bonus’ – Pensioen & Praktijk maart 2025

 Pensioennavigator maart 4, 2025

De invaarbonus is een term die veelvuldig in de media wordt gebruikt om de positieve effecten van het invaren te benadrukken. Deze term komt niet in de Wet toekomst

Het aanvullend pensioen

Was de zaak Optas –Aegon (de havenpensioenen de generale repetitie voor wat er na het invaren in de Wtp gebeurt?

PENSIOENGELD

Verdwenen pensioengeld: wie controleert de toezichthouder?

Aegon eigende zich 2,5 miljard euro aan pensioengeld van (voormalige) havenarbeiders toe, onder het toezien van DNB.

Marlijn Rongers en Jeroen Wester
GOLD

Als pensioenadvocaat Florence Schoonderwoerd niet in het voorbeeld van 1 en 4 november 2018 het economieken van NRC Handelsblad had uitgegeeld, was de voltooiing van de grootste verduistering van pensioengeld uit de Nederlandse geschiedenis vermoedelijk nooit aan het licht gekomen. Eveneens als de opvolgster van toezichthouder De Nederlandse Bank (DNB) bij de ontgenging van 2,5 miljard euro, opgehoofd door Nederlandse havenarbeiders en hun werkgevers.

Optas II, maar een ander over de feitelijke in het Amerikaanse Seattle, stond een akkoord die voor havenarbeiders nauwelijks te

begrijpen was – met verwijzing naar Artikel 1:11a en Artikel 1:11b van de Wet op het Financieel Toezicht. Maar Schoonderwoerd, twee jaar eerder hauptmist van het havenpensioenfonds, doorzag de structuur van 'Mandeling overdracht' van Optas Pensioenen NV naar Aegon Levensverzekering NV heel goed.

De advocaat: ik had me al jaren niet meer met de havenpensioenen bezig gehouden. Maar deze mandeling, nota bene op mijn verjaardag, zag ik mij vragen op. Wat ging er gebeuren met de pensioenen van de voormalige havenarbeiders, van wie de pensioenen in die tussentijd daardoor maatschappelijk waren verborgen?

De afzetting van de Amerikaanse Seattle, stond een akkoord die voor havenarbeiders nauwelijks te begrijpen was – met verwijzing naar Artikel 1:11a en Artikel 1:11b van de Wet op het Financieel Toezicht. Maar Schoonderwoerd, twee jaar eerder hauptmist van het havenpensioenfonds, doorzag de structuur van 'Mandeling overdracht' van Optas Pensioenen NV naar Aegon Levensverzekering NV heel goed.

De afzetting van de Amerikaanse Seattle, stond een akkoord die voor havenarbeiders nauwelijks te begrijpen was – met verwijzing naar Artikel 1:11a en Artikel 1:11b van de Wet op het Financieel Toezicht. Maar Schoonderwoerd, twee jaar eerder hauptmist van het havenpensioenfonds, doorzag de structuur van 'Mandeling overdracht' van Optas Pensioenen NV naar Aegon Levensverzekering NV heel goed.

De afzetting van de Amerikaanse Seattle, stond een akkoord die voor havenarbeiders nauwelijks te begrijpen was – met verwijzing naar Artikel 1:11a en Artikel 1:11b van de Wet op het Financieel Toezicht. Maar Schoonderwoerd, twee jaar eerder hauptmist van het havenpensioenfonds, doorzag de structuur van 'Mandeling overdracht' van Optas Pensioenen NV naar Aegon Levensverzekering NV heel goed.

De afzetting van de Amerikaanse Seattle, stond een akkoord die voor havenarbeiders nauwelijks te begrijpen was – met verwijzing naar Artikel 1:11a en Artikel 1:11b van de Wet op het Financieel Toezicht. Maar Schoonderwoerd, twee jaar eerder hauptmist van het havenpensioenfonds, doorzag de structuur van 'Mandeling overdracht' van Optas Pensioenen NV naar Aegon Levensverzekering NV heel goed.

De afzetting van de Amerikaanse Seattle, stond een akkoord die voor havenarbeiders nauwelijks te begrijpen was – met verwijzing naar Artikel 1:11a en Artikel 1:11b van de Wet op het Financieel Toezicht. Maar Schoonderwoerd, twee jaar eerder hauptmist van het havenpensioenfonds, doorzag de structuur van 'Mandeling overdracht' van Optas Pensioenen NV naar Aegon Levensverzekering NV heel goed.

De afzetting van de Amerikaanse Seattle, stond een akkoord die voor havenarbeiders nauwelijks te begrijpen was – met verwijzing naar Artikel 1:11a en Artikel 1:11b van de Wet op het Financieel Toezicht. Maar Schoonderwoerd, twee jaar eerder hauptmist van het havenpensioenfonds, doorzag de structuur van 'Mandeling overdracht' van Optas Pensioenen NV naar Aegon Levensverzekering NV heel goed.

De afzetting van de Amerikaanse Seattle, stond een akkoord die voor havenarbeiders nauwelijks te begrijpen was – met verwijzing naar Artikel 1:11a en Artikel 1:11b van de Wet op het Financieel Toezicht. Maar Schoonderwoerd, twee jaar eerder hauptmist van het havenpensioenfonds, doorzag de structuur van 'Mandeling overdracht' van Optas Pensioenen NV naar Aegon Levensverzekering NV heel goed.

De afzetting van de Amerikaanse Seattle, stond een akkoord die voor havenarbeiders nauwelijks te begrijpen was – met verwijzing naar Artikel 1:11a en Artikel 1:11b van de Wet op het Financieel Toezicht. Maar Schoonderwoerd, twee jaar eerder hauptmist van het havenpensioenfonds, doorzag de structuur van 'Mandeling overdracht' van Optas Pensioenen NV naar Aegon Levensverzekering NV heel goed.

De afzetting van de Amerikaanse Seattle, stond een akkoord die voor havenarbeiders nauwelijks te begrijpen was – met verwijzing naar Artikel 1:11a en Artikel 1:11b van de Wet op het Financieel Toezicht. Maar Schoonderwoerd, twee jaar eerder hauptmist van het havenpensioenfonds, doorzag de structuur van 'Mandeling overdracht' van Optas Pensioenen NV naar Aegon Levensverzekering NV heel goed.

De afzetting van de Amerikaanse Seattle, stond een akkoord die voor havenarbeiders nauwelijks te begrijpen was – met verwijzing naar Artikel 1:11a en Artikel 1:11b van de Wet op het Financieel Toezicht. Maar Schoonderwoerd, twee jaar eerder hauptmist van het havenpensioenfonds, doorzag de structuur van 'Mandeling overdracht' van Optas Pensioenen NV naar Aegon Levensverzekering NV heel goed.

De afzetting van de Amerikaanse Seattle, stond een akkoord die voor havenarbeiders nauwelijks te begrijpen was – met verwijzing naar Artikel 1:11a en Artikel 1:11b van de Wet op het Financieel Toezicht. Maar Schoonderwoerd, twee jaar eerder hauptmist van het havenpensioenfonds, doorzag de structuur van 'Mandeling overdracht' van Optas Pensioenen NV naar Aegon Levensverzekering NV heel goed.

Verdwenen miljarden van havenarbeiders: Wat was de rol van DNB?

De afzetting van de Amerikaanse Seattle, stond een akkoord die voor havenarbeiders nauwelijks te begrijpen was – met verwijzing naar Artikel 1:11a en Artikel 1:11b van de Wet op het Financieel Toezicht. Maar Schoonderwoerd, twee jaar eerder hauptmist van het havenpensioenfonds, doorzag de structuur van 'Mandeling overdracht' van Optas Pensioenen NV naar Aegon Levensverzekering NV heel goed.

Een nieuwe zwarte wolk hangt boven de pensioenen: de zakenbankiers

Athora, de dochter van zakenbankier Apollo, wil pensioengeld gebruiken om riskant te beleggen, waarbij de gepensioneerden het risico dragen. Beeld: unie.nl

Door EDUARD BOMHOFF 23 augustus 2025

Geplaatst in PENSIOENEN

Deel dit artikel:

Het aanvullend pensioen

PFZW

De Telegraaf Zomervakantie Tour de France Nieuws Sport Financieel

COMMENTAAR

Belofte beter pensioen blijkt toch sprookje

De pensioenfondsen zijn bezig met de overgang naar een nieuw stelsel. Het is een ingrijpende operatie waarbij de beleggingen van de fondsen moeten worden verdeeld onder miljoenen deelnemers. Uiteindelijk wordt in de komende jaren 1.700 miljard euro verdeeld over individuele potjes. Nooit eerder werd in Nederland zo'n grote financiële operatie uitgevoerd.

Het aanvullend pensioen

Mensen met een reële baan
in de economie:

- (oud)-verpleegkundigen
- (oud)-monteurs
- (oud)-bouwvakkers

Het aanvullend pensioen

Het gemiddeld pensioen voor de mensen in de zorg, bij het pensioenfonds PFZW = 8000 euro bruto per jaar.

Bij een alleenstaande AOW van 20.362 euro is dat een inkomen van 28.362 euro bruto

Bij fiscalisering in een klap betekent dat 5.077 (= AOW-premie) méér betalen oftewel 430 euro in de maand.

Oud verpleegkundige met 8000 euro PFZW pensioen

AOW	€ 20.362,00
Pensioen inkomen	€ 8.000,00
	€ 28.362,00

Inkomstenbelasting

1e schijf 35,82% over €38.411	AOW 5077 en de rest 5082	€ 10.159,00
----------------------------------	------------------------------------	--------------------

af: heffingskortingen

algemene heffingskorting voor AOW-er	€ 1.536,00
ouderenkorting	€ 2.035,00
alleenstaande ouderenkorting	€ 531,00
heffingskorting	€ 4.102,00

Per saldo inkomstenbelasting en premies volksverzekeringen	€ 6.057,00
---	-------------------

ZVW-premie 5,26 %	€ 1.500,00	€ 7.557,00
-------------------	-------------------	------------

Netto inkomen	€ 20.805,00
---------------	--------------------

Werkende

Salaris	€ 28.362,00
---------	-------------

Inkomstenbelasting

1e schijf 35,82% over €38.411	AOW 5077 en de rest 5082	€ 10.159,00
----------------------------------	------------------------------------	--------------------

af: heffingskortingen

algemene heffingskorting voor werkende	€ 3.068,00
arbeidskorting	€ 5.267,00
heffingskorting	€ 8.335,00

Per saldo inkomstenbelasting en premies volksverzekeringen	€ 1.824,00
---	-------------------

ZVW-premie door werkgever betaald	€ 0,00	€ 1.824,00
--------------------------------------	---------------	------------

Netto inkomen	€ 26.538,00
---------------	--------------------

Het aanvullend pensioen

De gepensioneerde verpleegster gaat dus **5077 euro meer** betalen per jaar. Maar zij heeft bij volledige fiscalisering netto maar liefst **5.733 euro minder dan de werkende** bij hetzelfde inkomen. Dat is **478 euro** in de maand.

Zonder fiscalisering betaalt de oud-verpleegkundige nu al meer heffing, namelijk **656 euro**. Het is het gevolg van het enorme verschil in heffingskortingen en de ZVW-premie die gepensioneerden wél en werkenden niet betalen.

Het aanvullend pensioen

De ouderenkorting is 0 bij een inkomen van **58.875 euro**.

De arbeidskorting is pas 0 bij **129.078 euro**

Het aanvullend pensioen

Over de AOW

**Over de koopkracht van het
aanvullend pensioen**

**Over de private besparingen als
gevolg van box 3 maatregelen**

Private besparingen als gevolg van box 3 maatregelen

In het kort:

- Het huidige box 3-stelsel, dat werkt op basis van fictief rendement, maakt plaats voor een heffing op het werkelijk behaalde rendement.
- Er komt een verschil tussen twee vormen van belasting: **vermogensaanwasbelasting en vermogenswinstbelasting.**
- Verliezen in box 3 mag je onbeperkt verrekenen met toekomstige opbrengsten, zolang ze boven de € 500 per jaar uitkomen.
- In plaats van een heffingsvrij vermogen geldt straks een heffingsvrij rendement van € 1.800 per persoon per jaar.
- De nieuwe regels moeten op **1 januari 2028** ingaan, mits de wet op tijd wordt aangenomen. Uiterlijk door het parlement 16 maart 2026.

Private besparingen als gevolg van box 3 maatregelen

Vermogensaanwasbelasting (jaarheffing) geldt voor de meeste vermogensbestanddelen: jaarlijkse inkomsten en waardeveranderingen worden belast

Vermogenswinstbelasting geldt voor:

- Onroerende zaken (zoals een tweede woning of vakantiehuis)
- Aandelen in startende ondernemingen (<5% deel, omzet ≤ €30M, ≤5 jaar oud)

Waardering van onroerend goed als startpunt

Voor tweede woningen en vergelijkbare panden wordt de **WOZ-waarde per 1 januari 2028** gebruikt (gebaseerd op de WOZ-waarde 2029) als startpunt voor toekomstige vermogenswinstheffing

Private besparingen als gevolg van box 3 maatregelen

De eigen woning en een aparte vermogensbelasting. Een kijkje bij drie partijen:

Private besparingen als gevolg van box 3 maatregelen

- **Volledige afbouw hypotheekrenteaftrek en verhoging eigenwoningforfait**
GroenLinks-PvdA wil de hypotheekrenteaftrek helemaal afbouwen, terwijl het eigenwoningforfait blijft staan en **mogelijk omhoog gaat tot 2,5 %** om het 'inkomen uit eigen woning' "beter" te belasten
- **Afbouw hypotheekrenteaftrek binnen 12 jaar**
In hun verkiezingsprogramma staat expliciet dat **de hypotheekrenteaftrek in twaalf jaar wordt afgebouwd.**
- **Afbouw van aftrekposten, waaronder hypotheekrenteaftrek**
Ze willen aftrekposten zoals de hypotheekrenteaftrek sterk vereenvoudigen, afbouwen of afschaffen en daarmee **de opbrengsten gebruiken om lasten te verlagen voor lage- en middeninkomen**

Private besparingen als gevolg van box 3 maatregelen

Wat betekent 2,5 procent van het eigenwoningforfait?

Woning 450.000 waard.

2,5 procent is 11.250 euro inkomensbijtelling bijtelling per jaar, dat is bijna 1000 euro per maand. Daar wordt het tarief over berekend.

Bij 17,92 procent te betalen: 2.016 euro per jaar is 168 euro per maand

Bij 35,82 procent te betalen: 4.030 euro per jaar is 336 euro per maand

Bij 37,48 procent te betalen: 4.217 euro per jaar is 351 euro per maand

Bij 49,50 procent te betalen: 5.569 euro per jaar is 446 euro per maand.

Private besparingen als gevolg van box 3 maatregelen

De partij introduceert de partij **een nieuwe, progressieve vermogensbelasting** voor grote vermogens

- waarbij box 3 wordt vervangen. Daarnaast wil men de box-3-heffing afschaffen (de forfaitaire vermogensrendementsheffing), en vervangen door een “eerlijker” stelsel.
- De nieuwe belasting wordt **progressief: vermogens boven € 125.000 worden zwaarder belast**, en er komen heffingen in box 2 en voor vastgoedbeleggers.

Private besparingen als gevolg van box 3 maatregelen

D66 wil de hypotheekrenteaftrek in stappen afbouwen en introduceert een 'basisbedrag voor iedereen'. Dit betekent dat de fiscale voordelen voor huiseigenaren worden beperkt

De eigen woning valt **NIET** onder nieuwe vermogensbelasting (box 2/3) Bij invoering van vermogensbelasting is de eigen woning expliciet uitgezonderd: “De eigen woning telt hierbij niet mee”

Private besparingen als gevolg van box 3 maatregelen

D66 wil wel grote vermogens zwaarder belasten via box 3: Invoering van vermogensbelasting in box 2 en box 3 boven €1 miljoen, met een hoger tarief boven €2 miljoen. Verdere aanscherping: bijvoorbeeld 1 % boven €1 miljoen, 2 % boven €2 miljoen.

De tarieven in box 3 (bijvoorbeeld tot 36–40)

Regel dat schulden boven €100.000 niet meer verrekenbaar zijn met vermogen bij vermogensaanwasbelasting

Private besparingen als gevolg van box 3 maatregelen

Maar D66 wil de AOW als enige uitkering ontkoppelen van de stijging van het minimumloon.

Private besparingen als gevolg van box 3 maatregelen

Recente het CDA in het concept-programma pleit voor **volledige afschaffing** van de hypotheekrenteaftrek **over een lange transitieperiode 30 jaar** zei Henri Bontenbal op het congres van 6 sept. 2025, met opbrengsten die een-op-een worden teruggegeven via verlaging van de inkomstenbelasting

Private besparingen als gevolg van box 3 maatregelen

Het CDA kiest voor een hervorming van **box 3**: ze pleiten ze voor een systeem gebaseerd op werkelijk gerealiseerd rendement. Tevens willen ze een heffingsvrije grens voor inkomen uit spaargeld en beleggingen (circa €1.049 in 2025) introduceren

Dit betreft echter vooral vermogen **buiten de eigen woning** — de eigen woning zelf blijft gewoon in box 1, tenzij andere beleidswijzigingen worden doorgevoerd.

Private besparingen als gevolg van box 3 maatregelen

De grote vrees bij veel ouderen, vooral bij hen die geen groot inkomen hebben maar wel een flink deel van hun hypotheek hebben afgelost puur door tijdsverloop: Kunnen wij dan nog in ons huis blijven wonen?

Op dit moment (september 2025) is er **geen** Nederlandse politieke partij die daadwerkelijk gerealiseerd heeft dat de eigen woning wordt belast in box 3. **Wel** pleiten sommige partijen daarvoor **als toekomstperspectief**—bijvoorbeeld de **ChristenUnie**—maar dit is (nog) niet ingevoerd en blijft politiek uitdagend.

Samenvattend

De heikele punten voor ouderen zijn voor wat betreft hun inkomen :

1. Wat gebeurt er met de **AOW**.
De gerechtvaardigde vrees is duizenden euro's per jaar en honderden euro's per maand minder netto inkomen als gevolg van fiscaliseren als ook nog AOW-premie betaald moet worden of het weghalen van de alleenstaande toeslag of de AOW als bijstand gaan zien.
2. De onzekerheid van wat er gaat gebeuren met de **Wet toekomst pensioenen**. Geen inflatie compensatie meer, wisselende uitkeringen, alle

koopkrachtverlies bevroren op het moment van "invaren" . De inhaalindexatie door de nieuwe pensioenwet afgepakt.

3. **Een eigen woningforfait van 2,5 procent** zoals de PvdA-Groen Links voorstelt kost weer honderden euro's in de maand extra.

Dat moet afgelopen zijn. Eerlijk delen van de lasten is echt eerlijk delen!

Bedenk dat ouderen **weinig handelingsperspectief** hebben om nog iets aan hun inkomen te veranderen.

Ze zitten klem bij **grote en/of veel ingrepen** tegelijk.

Het kan dus niet zo zijn dat zij **eenzijdig** moeten opdraaien voor alle lastenverhogingen en bezuinigen. Er is genoeg belastingdiscriminatie naar ouderen gepleegd.

VRAGEN?

Koffiebreak

30 minuten

Paneldiscussie

Lunch

60 minuten

Pensioenonderzoek Maurice de Hond

Pensioenonderzoek Maurice de Hond

Vraag 1:

Topambtenaren vinden dat het groeiend aantal ouderen het grootst probleem is voor het nieuwe kabinet. Het gaat te veel kosten, zeggen ze. Vindt u dat dit een groot probleem is voor de volgende regering?

	Allen	Geslacht		Leeftijd					
		Man	Vrouw	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
Ja	40%	49%	31%	65%	58%	49%	33%	22%	20%
Nee	49%	43%	57%	17%	33%	45%	55%	66%	71%
Weet niet	11%	8%	13%	18%	10%	6%	12%	13%	10%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Pensioenonderzoek Maurice de Hond

Vraag 2/1:

Kunt u aangeven of u het eens of oneens bent met de volgende stellingen in dit kader?

Van de AOW moet men afblijven.

	Allen	Geslacht		Leeftijd					
		Man	Vrouw	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
Mee eens	78%	69%	87%	53%	56%	69%	87%	93%	96%
Mee oneens	17%	23%	9%	36%	34%	23%	7%	5%	2%
Weet niet	5%	8%	4%	11%	10%	8%	6%	2%	2%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Pensioenonderzoek Maurice de Hond

Vraag 2/2:

Kunt u aangeven of u het eens of oneens bent met de volgende stellingen in dit kader?

Dit is een smoes om aan geld te komen.

	Allen	Geslacht		Leeftijd					
		Man	Vrouw	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
Mee eens	60%	53%	68%	38%	40%	58%	70%	78%	78%
Mee oneens	26%	33%	19%	48%	44%	29%	14%	13%	9%
Weet niet	14%	14%	13%	13%	16%	13%	16%	9%	13%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Pensioenonderzoek Maurice de Hond

Vraag 2/3:

Kunt u aangeven of u het eens of oneens bent met de volgende stellingen in dit kader?

**De ouderen hebben hun bijdrage geleverd in werk en in betaalde premies.
Ze hebben nu in elk opzicht recht op rust.**

	Allen	Geslacht		Leeftijd					
		Man	Vrouw	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
Mee eens	60%	53%	68%	38%	40%	58%	70%	78%	78%
Mee oneens	26%	33%	19%	48%	44%	29%	14%	13%	9%
Weet niet	14%	14%	13%	13%	16%	13%	16%	9%	13%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Pensioenonderzoek Maurice de Hond

Vraag 3/1:

Kunt u aangeven of u het eens of oneens bent met de volgende stellingen in dit kader?

Ouderen hebben hun leven lang al gewerkt en moeten voor de fiscus niet achtergesteld worden op werkenden.

	Allen	Geslacht		Leeftijd					
		Man	Vrouw	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
Mee eens	70%	61%	80%	44%	35%	71%	76%	84%	92%
Mee oneens	17%	25%	8%	38%	40%	17%	9%	6%	3%
Weet niet	13%	15%	12%	18%	25%	13%	14%	10%	5%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Pensioenonderzoek Maurice de Hond

Vraag 3/2:

Kunt u aangeven of u het eens of oneens bent met de volgende stellingen in dit kader?

Arbeidskorting is juist niet redelijk. Je betaalt belasting over je hele inkomen.

Werkenden minder laten betalen over hun inkomen is dus leeftijdsdiscriminatie.

	Allen	Geslacht		Leeftijd					
		Man	Vrouw	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
Mee eens	31%	26%	36%	12%	15%	19%	24%	38%	57%
Mee oneens	41%	48%	32%	61%	58%	47%	45%	30%	19%
Weet niet	28%	25%	32%	28%	27%	34%	31%	31%	24%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Pensioenonderzoek Maurice de Hond

Vraag 3/3:

Kunt u aangeven of u het eens of oneens bent met de volgende stellingen in dit kader?

Je draagt bij tot je AOW-leeftijd. Daarna krijg je uitbetaald. Simpel en duidelijk.

	Allen	Geslacht		Leeftijd					
		Man	Vrouw	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
Mee eens	74%	70%	80%	60%	49%	71%	80%	85%	90%
Mee oneens	13%	17%	9%	18%	32%	19%	8%	4%	4%
Weet niet	13%	13%	11%	22%	19%	10%	11%	11%	6%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Pensioenonderzoek Maurice de Hond

Vraag 3/4:

Kunt u aangeven of u het eens of oneens bent met de volgende stellingen in dit kader?

Typisch moderne overheid. Iets doen wat niemand begrijpt en dan zeggen dat het eerlijk is.

	Allen	Geslacht		Leeftijd					
		Man	Vrouw	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
Mee eens	56%	51%	61%	39%	41%	50%	66%	70%	71%
Mee oneens	22%	27%	20%	39%	39%	25%	15%	10%	10%
Weet niet	22%	22%	20%	22%	21%	25%	19%	20%	20%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Pensioenonderzoek Maurice de Hond

Vraag 4:

Vindt u dat deelnemers en gepensioneerden inspraak moeten hebben over wel of niet overgaan naar nieuwe pensioenstelsel zoals het amendement van Agnes Joseph wilde?

	Allen	Geslacht		Leeftijd					
		Man	Vrouw	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
Ja	56%	51%	61%	44%	36%	57%	71%	75%	68%
Nee	30%	36%	23%	42%	51%	29%	17%	15%	17%
Weet niet	14%	13%	13%	14%	13%	14%	11%	11%	15%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

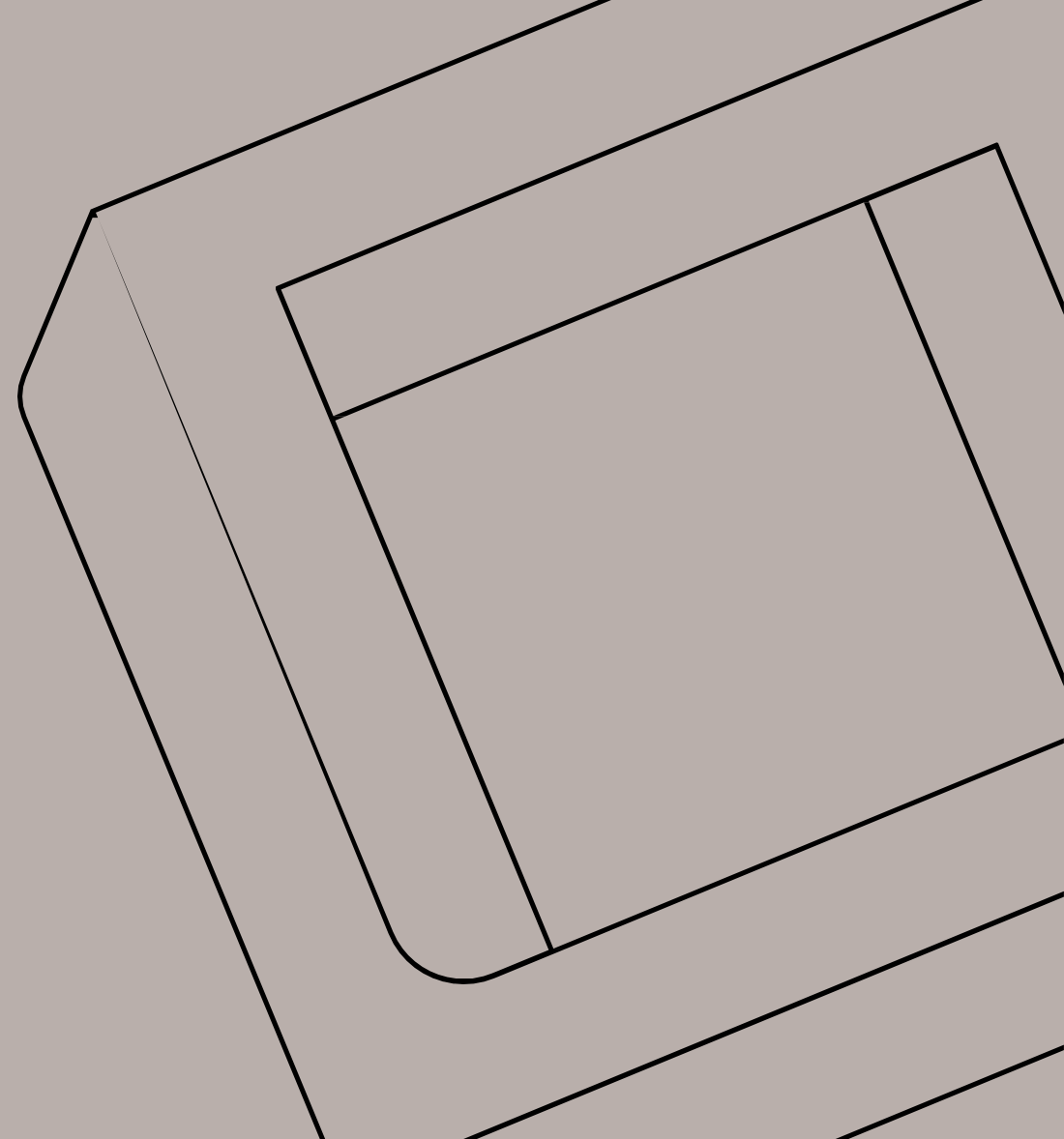
Discussie met Maurice de Hond

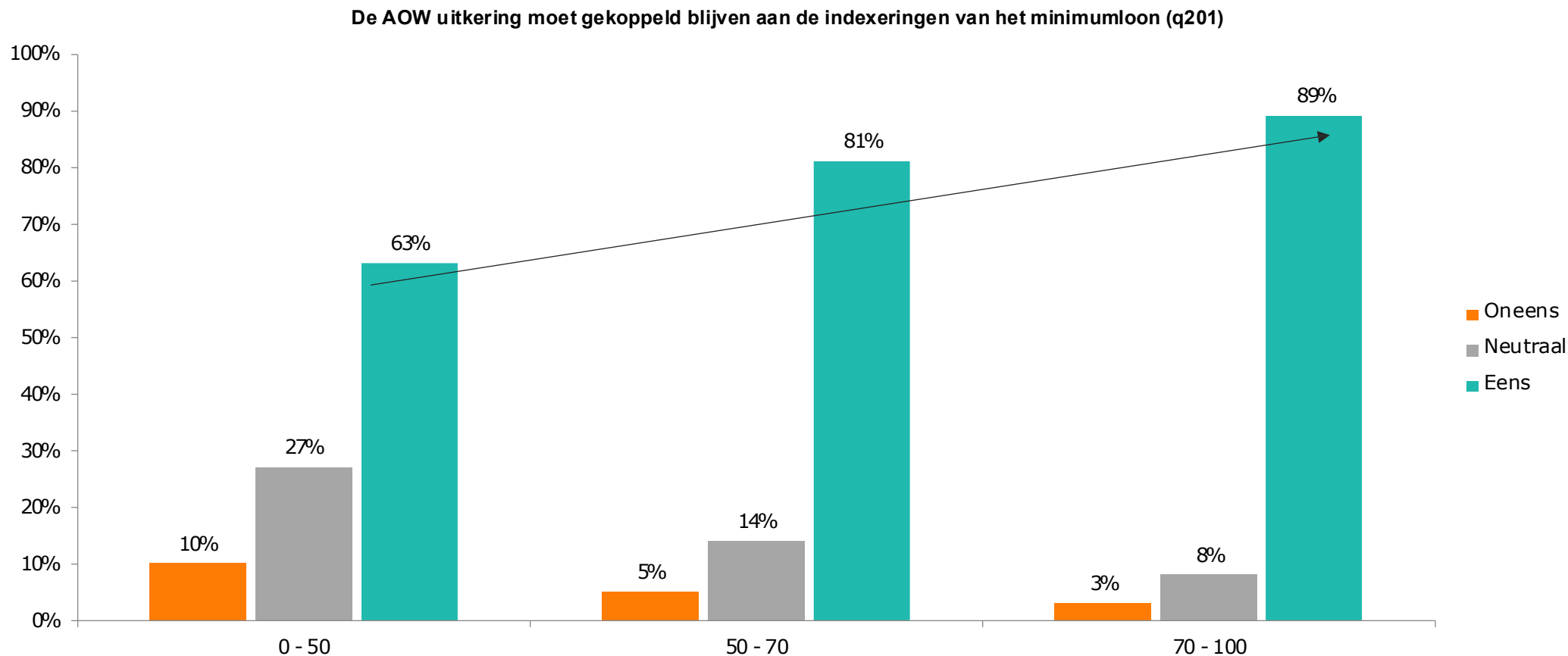
50PLUS Doelgroepen- onderzoek

Aanvullende analyse indexering AOW-uitkering

Juni 2025 C371004060

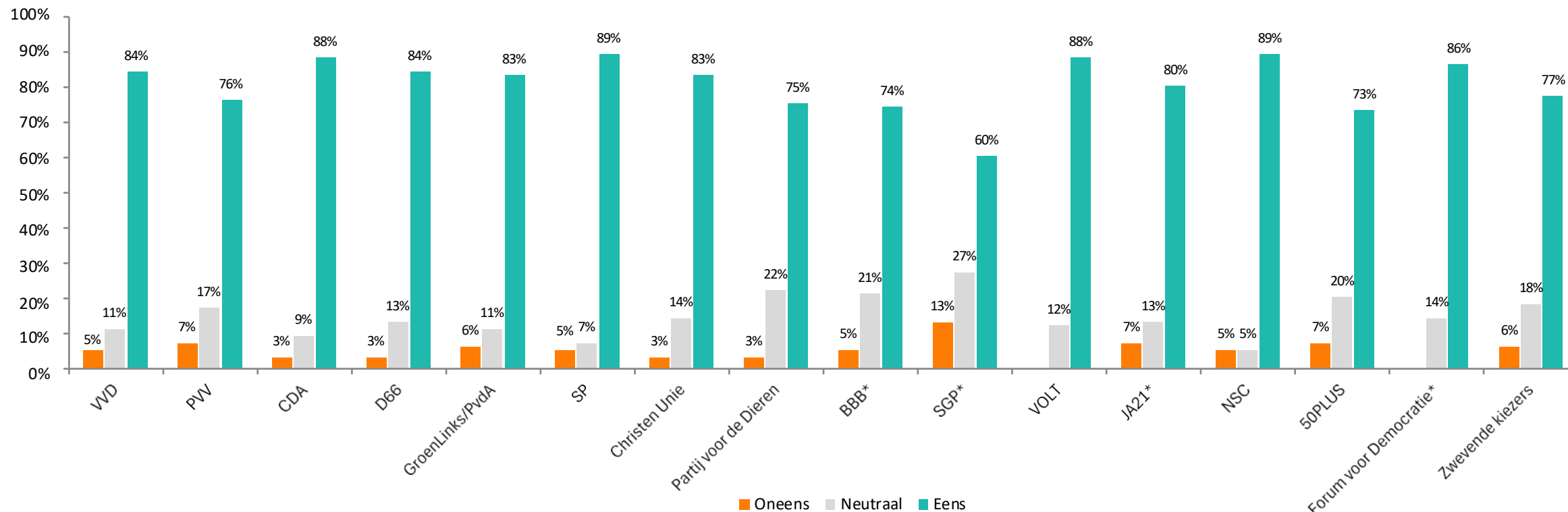

Als het gaat om de koppeling van de AOW-uitkering aan de indexering van het minimumloon, dan neemt de steun hiervoor toe naarmate men ouder wordt

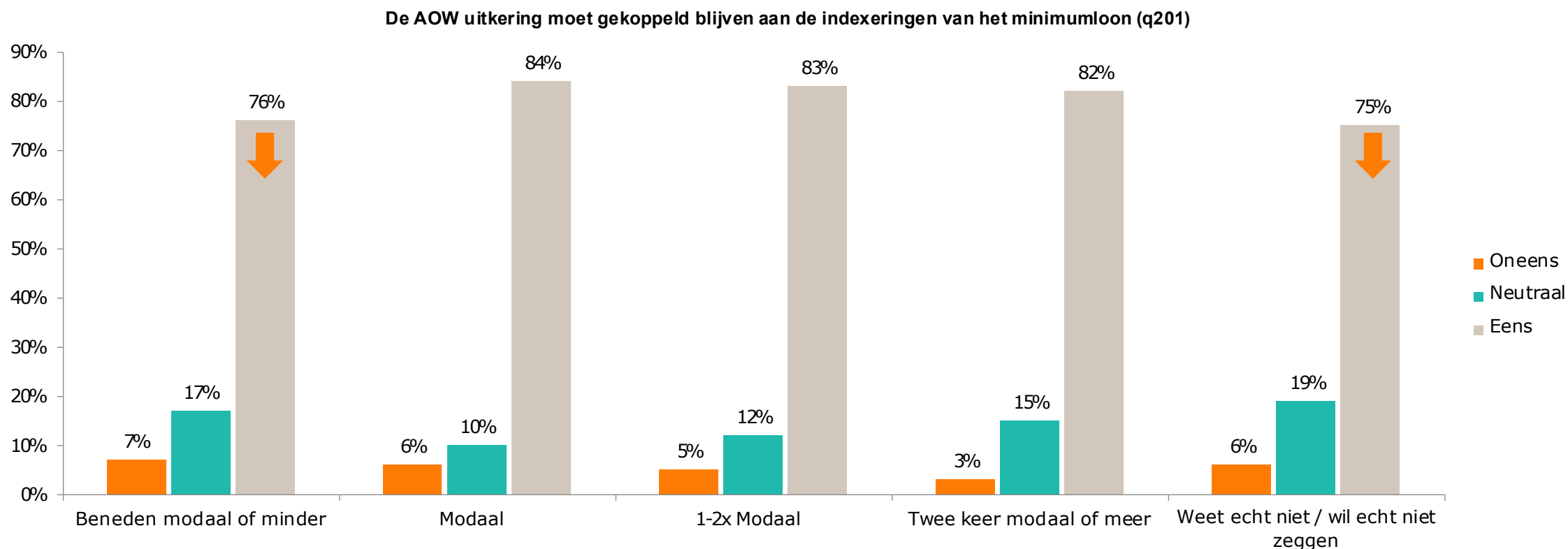

Electoraal gezien, is een grote meerderheid van alle kiezers van 50 jaar en ouder voor het handhaven van de koppeling van de AOW-uitkeringen en het minimumloon, dit ongeacht de politieke voorkeur van mensen

De AOW uitkering moet gekoppeld blijven aan de indexeringen van het minimumloon (q201)

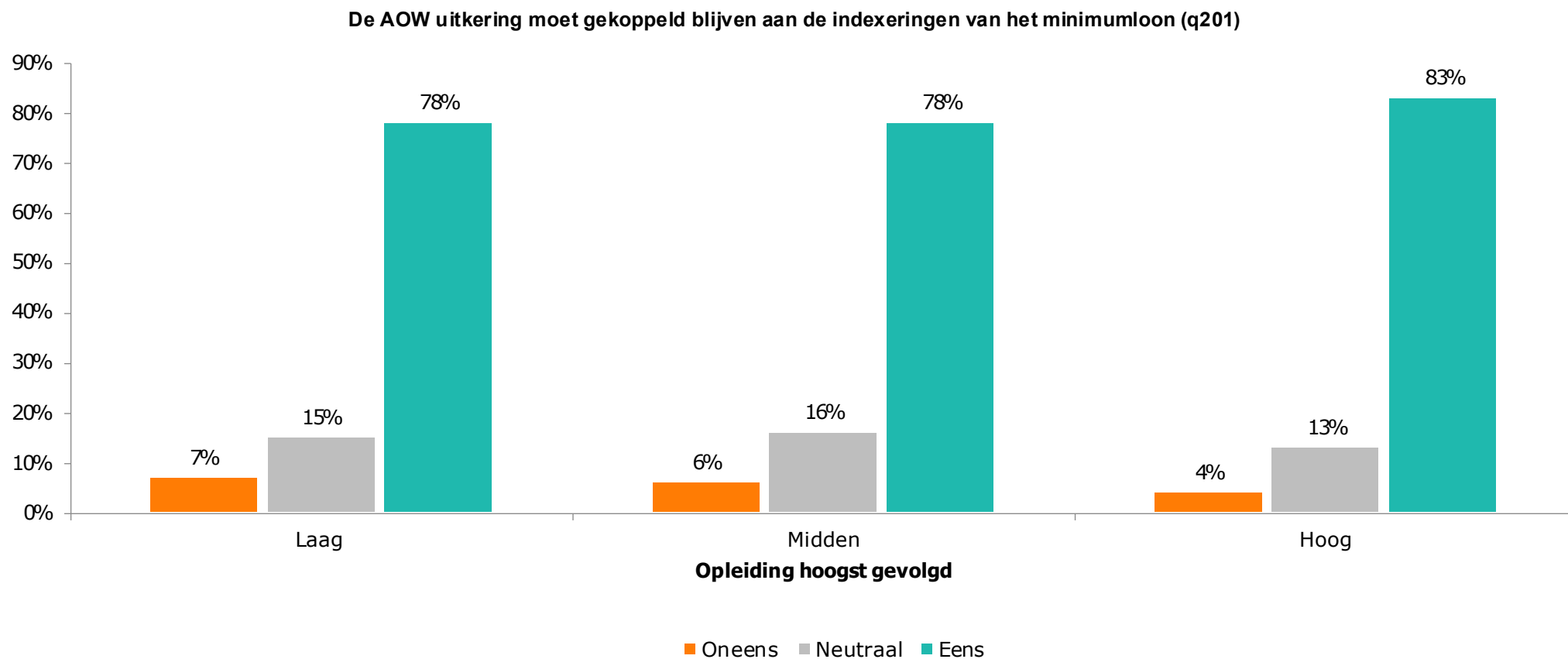

Naar inkomen zijn alleen mensen die beneden modaal of een laag inkomen hebben iets minder vaak voor de koppeling van de AOW-uitkeringen en het minimumloon (al zijn de voorstanders ook binnen deze groep in de meerderheid)

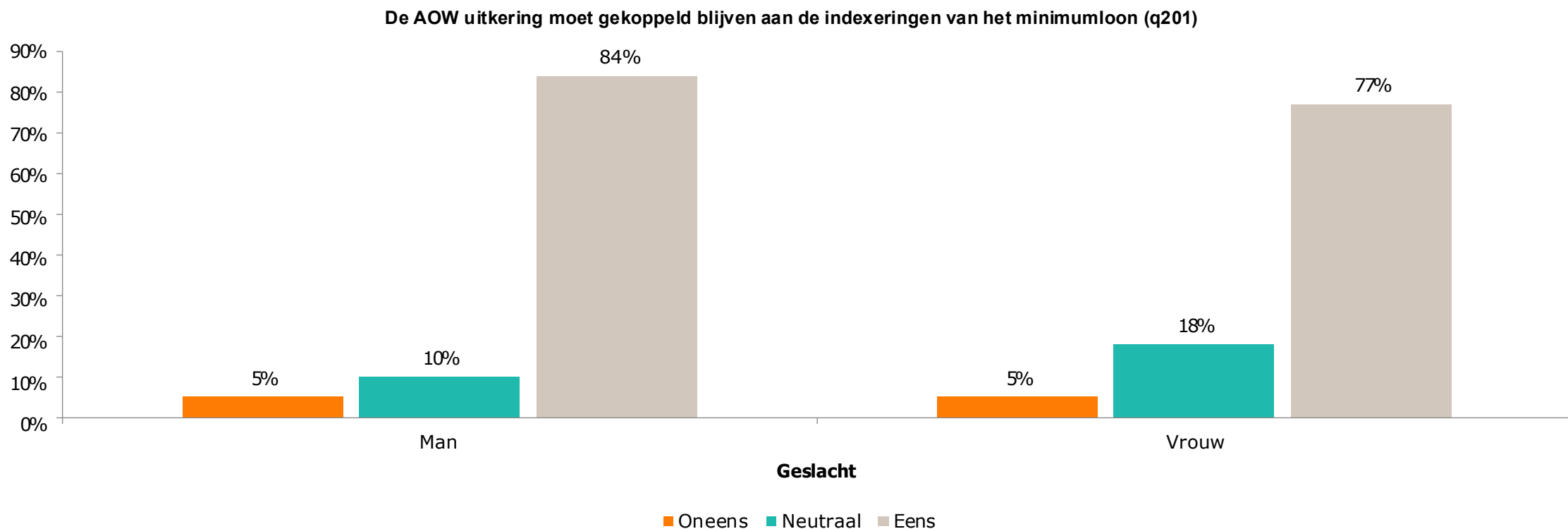

↓ = Significant minder

Als het gaat om de koppeling van de AOW-uitkering aan de indexering van het minimumloon, dan zijn er ook geen (significante) verschillen naar opleidingsniveau

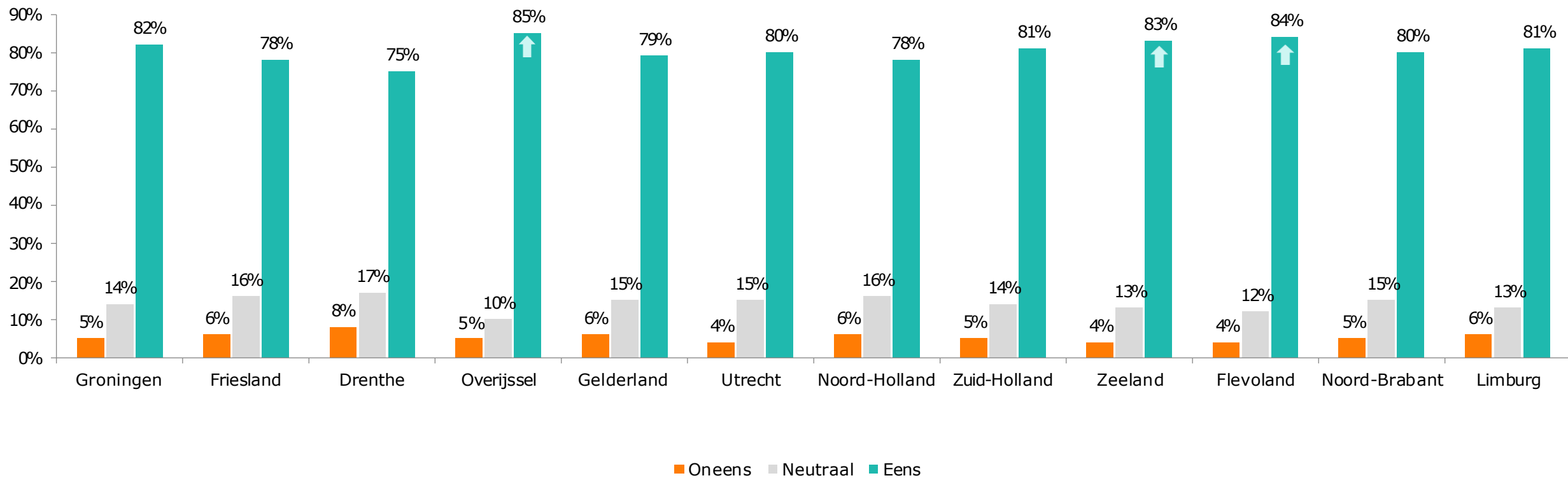

Als het gaat om de koppeling van de AOW-uitkering aan de indexering van het minimumloon, dan zijn mannen iets vaker voorstander dan vrouwen

Naar provincie zijn er eveneens weinig verschillen, alleen in de provincies Overijssel, Zeeland en Flevoland is de steun voor een koppeling nét iets groter (op het randje van een significant verschil)

De AOW uitkering moet gekoppeld blijven aan de indexeringen van het minimumloon (q201)

↑ = Significant vaker

Onderzoeksverantwoording

Doelgroep

De doelgroep van het onderzoek bestaat uit stemgerechtigde Nederlanders die ooit op 50PLUS hebben gestemd, nooit op 50PLUS hebben gestemd maar dit wel hebben overwogen of nooit op 50PLUS hebben gestemd en dit ook nooit hebben overwogen.

Steekproefbron

Onze respondenten worden getrokken uit het consumentenpanel Nipobase. Op basis van een screeningsproces was van tevoren bekend of men weleens 50PLUS heeft gestemd of niet. In totaal zijn N=3.000 mensen voor het onderzoek uitgenodigd. Er hebben n=1.688 respondenten deelgenomen. De respons was 57%.

Veldwerk

Voor dit onderzoek is gebruikt gemaakt van een online vragenlijst (CAWI: computer assisted web interviewing). Respondenten ontvingen een e-mail met daarin informatie over het onderzoek en een link naar de online vragenlijst. Het veldwerk is uitgevoerd in de periode van 1 t/m 11 mei 2025. De screening heeft gelopen van 7 t/m 28 april 2025. Respondenten ontvingen de gebruikelijke vergoeding voor panelleden voor deelname aan dit onderzoek.

Vragenlijst

De vragenlijst is opgesteld door Verian in samenspraak met 50PLUS Wetenschappelijk Instituut. De gemiddelde invultijd bedroeg 10 minuten

Overige punten

Omdat er geen ideaalcijfers bekend zijn van (ex-)50PLUS-stemmers zijn de data van het onderzoek niet gewogen. De data van de screening zijn wel gewogen op de kenmerken geslacht, leeftijd, regio, grootte huishouden en opleiding.

Jan Struijs

50
PLUS

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

SLOTWOORD

BEDANKT VOOR UW AANDACHT

